

TỈNH ỦY ĐẮK LẮK
BAN DÂN VẬN

ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM

Đắk Lắk, ngày 28 tháng 9 năm 2021

Số 153- CV/BDVTU
V/v tham gia góp ý dự thảo
Đề án của Ban Thường vụ Tỉnh ủy

Kính gửi: - Ban Cán sự đảng UBND tỉnh,
- Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy,
- Ban Tổ chức Tỉnh ủy,
- Công an, Quân sự, Biên phòng,
- Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội tỉnh,
- Sở Nội vụ,
- Sở Tài nguyên Môi trường,
- Sở Xây dựng,
- Sở Văn hóa Thể thao và Du lịch.

Thực hiện Chương trình số 01-CTr/TU, ngày 04/11/2020 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về chương trình hành động thực hiện Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh lần thứ XVII, nhiệm kỳ 2020 - 2025; Chương trình số 02-CTr/TU, ngày 07/12/2020 của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh về “Chương trình hoạt động toàn khóa của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh khóa XVII, nhiệm kỳ 2020 - 2025”, Ban Dân vận Tỉnh ủy đã tham mưu Ban Thường vụ Tỉnh ủy “Đề án tăng cường vận động, đoàn kết và phát huy vai trò tích cực của các tôn giáo trong tình hình mới trên địa bàn tỉnh Đắk Lắk”.

Để đề án mang tính khả thi và triển khai thực hiện hiệu quả, Ban Dân vận Tỉnh ủy kính đề nghị các cơ quan, đơn vị căn cứ vào chức năng nhiệm vụ tham gia góp ý vào dự thảo đề án (phô tô gửi kèm), nội dung góp ý gửi về Ban Dân vận Tỉnh ủy **trước ngày 07/10/2021** để tổng hợp trình Hội nghị Ban Thường vụ, Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh.

Ban Dân vận Tỉnh ủy rất mong nhận được sự quan tâm góp ý của các cơ quan, đơn vị.

Nơi nhận:

- Như trên,
- Lưu VT, P.DT-TG.

H'Kim Hoa Byă

(Dự thảo)

ĐỀ ÁN

tăng cường vận động, đoàn kết và phát huy vai trò tích cực
của các tôn giáo trong tình hình mới trên địa bàn tỉnh Đắk Lắk

-----

Phần thứ nhất

SỰ CẦN THIẾT VÀ CĂN CỨ XÂY DỰNG ĐỀ ÁN

I- SỰ CẦN THIẾT XÂY DỰNG ĐỀ ÁN

1. Lý do xây dựng đề án

1.1. Qua các giai đoạn cách mạng, Đảng ta luôn khẳng định: Đồng bào các tôn giáo là một bộ phận quan trọng của khối đại đoàn kết toàn dân tộc; các tôn giáo đã có những đóng góp tích cực trong quá trình xây dựng, phát triển, bảo vệ đất nước và hội nhập quốc tế. Công tác tôn giáo là trách nhiệm của cả hệ thống chính trị do Đảng lãnh đạo và nội dung cốt lõi của công tác tôn giáo là công tác vận động quần chúng. Thực hiện công tác tôn giáo nhằm tăng cường vận động, đoàn kết đồng bào các tôn giáo trong khối đại đoàn kết toàn dân tộc, đây là một trong những nhiệm vụ quan trọng có tính chiến lược, lâu dài, huy động sức mạnh tổng hợp toàn dân thực hiện thắng lợi sự nghiệp đổi mới toàn diện đất nước và hội nhập quốc tế vì mục tiêu dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh.

1.2. Hiện nay, tình hình tôn giáo của nước ta nói chung và tỉnh ta nói riêng còn tiềm ẩn nhiều vấn đề phức tạp, các thế lực thù địch luôn tìm mọi cách lợi dụng vấn đề dân tộc, tôn giáo, dân chủ, nhân quyền để thực hiện âm mưu “Diễn biến hòa bình”, bạo loạn, chống phá Đảng, Nhà nước, chia rẽ khối đoàn kết dân tộc. Những năm gần đây, một số tổ chức, cá nhân hoạt động tôn giáo có xu hướng thoát ly sự quản lý của Nhà nước, chưa thật sự gắn bó, đồng hành cùng dân tộc; một số nhỏ đối tượng cực đoan có hoạt động chống đối chính quyền, kỳ thị, gây mất đoàn kết lương - giáo,...

1.3. Để tăng cường vận động, đoàn kết và phát huy vai trò tích cực các tôn giáo cần phân tích đánh giá đúng thực trạng các tôn giáo, thấy rõ ưu điểm, hạn chế, nguyên nhân. Trên cơ sở đó tiếp tục quán triệt các quan điểm của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về tôn giáo; đề ra mục tiêu, nguyên tắc, trách nhiệm và các nhiệm vụ, giải pháp khả thi nhằm nâng cao hiệu quả công tác này.

1.4. Thời gian qua, Đảng và Nhà nước đã ban hành và từng bước hoàn thiện nhiều chủ trương, chính sách, pháp luật, đảm bảo ngày càng tốt quyền tự do tín ngưỡng, tôn giáo của các tầng lớp nhân dân, góp phần quan trọng thực hiện đoàn kết các tôn giáo trong khối đại đoàn kết toàn dân tộc. Trên cơ sở Hiến pháp và pháp luật về tín ngưỡng, tôn giáo của Nhà nước, quyền tự do tín ngưỡng tôn giáo của mọi người được khẳng định và bảo hộ ở cấp độ pháp lý cao hơn; đồng thời, trước các thách thức mới trong lĩnh vực tôn giáo đòi hỏi cấp ủy, chính quyền, Mặt trận, đoàn thể chính trị - xã hội các cấp phải được tăng cường một cách tương xứng.

1.5. Cùng với công cuộc đổi mới toàn diện và hội nhập quốc tế của đất nước, trong những năm qua tỉnh đã thực hiện nhất quán quan điểm, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về tôn giáo, về đại đoàn kết tôn giáo. Nhất là sau 03 năm triển khai thực hiện Luật Tín ngưỡng, tôn giáo và Nghị định 162/2017/NĐ-CP của Chính phủ, công tác quản lý nhà nước về tín ngưỡng, tôn giáo trên địa bàn tỉnh có nhiều chuyển biến tích cực và đạt những kết quả quan trọng. Tuy nhiên, nhận thức của một số cấp ủy, tổ chức đảng, chính quyền, Mặt trận và đoàn thể chính trị - xã hội các cấp trên địa bàn tỉnh về công tác tôn giáo và công tác vận động tập hợp, đoàn kết các tôn giáo còn có mặt hạn chế, bất cập, có lúc có nơi chưa thật sự quan tâm đến công tác tôn giáo, nhất là công tác vận động, đoàn kết các tôn giáo trong khối đại đoàn kết toàn dân tộc.

Để góp phần giải quyết những vấn đề nêu trên cần thiết phải xây dựng Đề án *“Tăng cường vận động, đoàn kết và phát huy vai trò tích cực của các tôn giáo trong tình hình mới trên địa bàn tỉnh Đắk Lắk”* với mục tiêu đánh giá diện tình hình về công tác vận động, đoàn kết và phát huy vai trò tích cực của các tôn giáo, từ đó đề ra các giải pháp khả thi giúp các cơ quan, tổ chức trong hệ thống chính trị các cấp trên địa bàn tỉnh nhận thức rõ về vai trò của công tác này.

2. Hiệu quả đề án

2.1. Thực hiện tốt công tác vận động, đoàn kết và phát huy vai trò tích cực của các tôn giáo góp phần đấu tranh, phản bác luận điệu xuyên tạc của các thế lực thù địch lợi dụng dân tộc, tôn giáo để vu cáo chính quyền vi phạm nhân quyền, tự do tôn giáo; tạo sự đồng thuận trong các tầng lớp nhân dân; giúp nhân dân tiếp tục tin tưởng vào đường lối của Đảng, chính sách của Nhà nước, từ đó phát huy sức mạnh đại đoàn kết dân tộc nhằm xây dựng tỉnh Đắk Lắk giàu đẹp, văn minh, bản sắc, xứng đáng vị trí trung tâm vùng Tây Nguyên.

2.2. Đề án sẽ đóng góp những bài học kinh nghiệm trong quá trình lãnh đạo chỉ đạo và tổ chức triển khai thực hiện công tác vận động, đoàn kết và phát huy vai trò tích cực của các tôn giáo trên địa bàn tỉnh; góp phần vào việc củng cố cơ sở lý luận và thực tiễn về công tác tôn giáo của Đảng và Nhà nước.

II- CĂN CỨ ĐỂ XÂY DỰNG ĐỀ ÁN

1. Các văn bản của Trung ương

Đề án xây dựng dựa trên các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước về công tác tôn giáo, về đoàn kết các tôn giáo và đoàn kết lương giáo, cụ thể:

- Nghị quyết số 23-NQ/TW, ngày 12/3/2003 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khoá IX) về phát huy sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc vì "Dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng, dân chủ, văn minh".

- Nghị quyết số 25-NQ/TW, ngày 12/3/2003 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khoá IX về "công tác tôn giáo".

- Kết luận số 57-KL/TW, ngày 02/11/2009 của Bộ Chính trị về tiếp tục thực hiện Nghị quyết Hội nghị Trung ương bảy (khóa IX) về phát huy sức mạnh đại đoàn kết dân tộc; về công tác tôn giáo.

- Hiến pháp năm 2013.

- Luật Tín ngưỡng tôn giáo năm 2016.

- Nghị định 162/2017/NĐ-CP, ngày 30/12/2017 của Chính phủ, quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật tín ngưỡng, tôn giáo.

- Chỉ thị 18-CT/TW, ngày 10/01/2018 của Bộ Chính trị về "*tiếp tục thực hiện Nghị quyết số 25-NQ/TW, ngày 12/3/2013 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng về công tác tôn giáo trong tình hình mới*".

- Công văn số 6493-CV/VPTW, ngày 27/4/2018 của Văn phòng Trung ương Đảng thông báo ý kiến của Bộ Chính trị về "*Đề án tăng cường vận động, đoàn kết các tôn giáo ở nước ta hiện nay*".

- Quy định số 06-QĐ/TW, ngày 28/8/2018 của Ban Chấp hành Trung ương (*thay thế Quy định số 123-QĐ/TW, ngày 28/9/2004 (của Bộ Chính trị) về kết nạp đảng viên đối với người có đạo và đảng viên có đạo tham gia sinh hoạt tôn giáo.*

- Văn kiện Đại hội đại biểu toàn Quốc lần thứ XII, XIII của Đảng, văn kiện chủ trương: "*Vận động, đoàn kết, tập hợp các tổ chức tôn giáo, chức sắc, tín đồ sống "tốt đời, đẹp đạo", đóng góp tích cực cho công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Bảo đảm cho các tổ chức tôn giáo hoạt động theo quy định pháp luật và hiến chương, điều lệ được Nhà nước công nhận. Phát huy những giá trị văn hóa, đạo đức tốt đẹp và nguồn lực của các tôn giáo cho sự nghiệp phát triển đất nước. Cương quyết đấu tranh và xử lý nghiêm minh những đối tượng lợi dụng tôn giáo chống phá Đảng, Nhà nước, chế độ xã hội chủ nghĩa; chia rẽ, phá hoại đoàn kết tôn giáo và khối đại đoàn kết toàn dân tộc*".

2. Các văn bản của tỉnh

- Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh Đắk Lắk lần thứ XVII, nhiệm kỳ 2020-2025.

- Chương trình số 01 - CTr/TU, ngày 04/11/2020 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về chương trình hành động thực hiện Nghị quyết Đại hội Đại biểu Đảng bộ tỉnh lần thứ XVII, nhiệm kỳ 2020-2025.

- Chương trình số 02-CTr/TU, ngày 07/12/2020 của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh về "Chương trình hoạt động toàn khóa của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh khóa XVII, nhiệm kỳ 2020-2025".

- Kế hoạch số 60-KH/TU, ngày 26/4/2018 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về triển khai thực hiện Chỉ thị 18-CT/TW, ngày 10/01/2018 của Bộ Chính trị về “*tiếp tục thực hiện Nghị quyết số 25-NQ/TW, ngày 12/3/2013 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng về công tác tôn giáo trong tình hình mới*”.

- Kế hoạch số 109-KH/TU, ngày 08/5/2019 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về tổ chức thực hiện Đề án “*Tăng cường vận động, đoàn kết các tôn giáo ở nước ta hiện nay*”.

Ngoài ra, đề án còn căn cứ tình hình thực tiễn và xu hướng vận động, phát triển của các tôn giáo trên thế giới và của đất nước nói chung và thực tiễn công tác tôn giáo trên địa bàn tỉnh nói riêng.

Phần thứ nhất

ĐÁNH GIÁ CÔNG TÁC VẬN ĐỘNG, ĐOÀN KẾT VÀ PHÁT HUY VAI TRÒ TÍCH CỰC CỦA CÁC TÔN GIÁO Ở TỈNH TA HIỆN NAY

I. KHÁI QUÁT TÌNH HÌNH TÔN GIÁO VÀ ĐOÀN KẾT CÁC TÔN GIÁO

1. Tình hình tôn giáo

Thực hiện nhất quán chính sách tôn trọng và bảo đảm tự do tín ngưỡng tôn giáo, đến nay trên địa bàn tỉnh có 4 tôn giáo được Nhà nước công nhận¹ với 609.592 tín đồ, chiếm trên 32% dân số toàn tỉnh, có trên 247.000 tín đồ DTTS; có 829 cơ sở và nhóm sinh hoạt tôn giáo (351 cơ sở chính thức, 478 nhóm sinh hoạt tập trung chưa chính thức), có 1.328 chức sắc, nam nữ tu sĩ đang sinh hoạt tại các cơ sở tôn giáo. Về tín ngưỡng, có 93 cơ sở², có 02 cơ sở là di tích Quốc gia, 06 cơ sở di tích cấp tỉnh, 85 cơ sở tín ngưỡng chưa công nhận. Ngoài ra, còn có 12 đạo lạ, hiện tượng tín ngưỡng tôn giáo mới có hoạt động ảnh hưởng xấu đến an ninh trật tự, đạo đức lối sống, phong tục tập quán, văn hóa, sức khỏe người dân.

Nhìn chung, sinh hoạt tín ngưỡng, tôn giáo trên địa bàn tỉnh cơ bản ổn định, đại đa số chức sắc, chức việc, tín đồ tuân thủ chính sách pháp luật, tin tưởng vào cấp ủy đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc, tích cực tham gia các hoạt động an sinh xã

¹ Công giáo: Có 217.026 tín đồ (56.000 tín đồ DTTS), 108 cơ sở thờ tự; 45 điểm sinh hoạt chưa đủ điều kiện để thành lập tổ chức trực thuộc, hiện đang mượn nhà dân để sinh hoạt. Về chức sắc: có 01 Giám mục và 130 Linh mục. Về cơ sở dòng: có 25 dòng tu, 400 tu sĩ (18 dòng đã đăng ký sinh hoạt, 07 dòng hoạt động trong các giáo xứ).

- Phật giáo: Có 170 cơ sở với 193.488 tín đồ (5.000 tín đồ DTTS), có 426 tăng, ni. 45 điểm sinh hoạt chưa đủ điều kiện để thành lập tổ chức trực thuộc, đang mượn nhà dân sinh hoạt.

- Tin lành: Có 193.180 tín đồ, 19 tổ chức (08 tổ chức được Nhà nước công nhận, 01 tổ chức được cấp đăng ký hoạt động và 10 tổ chức chưa được Nhà nước công nhận); có 59 chi hội thuộc Hội thánh Tin lành Việt Nam (miền Nam) và 01 chi hội thuộc Hội thánh Cơ Đốc Phục Lâm; 209/386 điểm nhóm được cấp đăng ký sinh hoạt, còn 177 điểm chưa đủ điều kiện cấp đăng ký sinh hoạt.

- Cao đài: Có 12 cơ sở (09 họ đạo và 03 cơ sở đạo) của 4 hệ phái gồm: Cao đài Tây Ninh, Cao đài Ban chính, Cao đài Truyền giáo và Cao đài Chơn lý với 5.898 tín đồ, 84 chức sắc; còn 02 điểm sinh hoạt chưa đủ điều kiện thành lập.

²Gồm: 10 đình thờ Thành hoàng Bổn cảnh, 12 đền thờ các anh hùng; 55 miếu thờ dân gian; 03 phủ thờ Thánh Mẫu; 05 điện thờ tư gia và 8 Am, Tháp .

hội, xã hội hóa y tế, giáo dục (nhất là giáo dục mầm non), bảo trợ xã hội, dạy nghề, từ thiện nhân đạo, các phong trào thi đua yêu nước, đảm bảo an ninh trật tự xã hội và thực hiện tốt nghĩa vụ công dân ở địa phương, góp phần vào công tác an sinh xã hội của tỉnh theo phương châm sống "tốt đời đẹp đạo", cùng cấp ủy, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc chăm lo cho người nghèo, người già cô đơn, trẻ em mồ côi, tàn tật, xây dựng nhà tình thương, nhà đại đoàn kết, cứu trợ đồng bào vùng bị thiên tai, ngập lụt, bảo vệ môi trường và ứng phó với biến đổi khí hậu với số tiền mỗi năm hàng chục tỷ đồng. Đặc biệt, trước tình hình dịch bệnh COVID-19 kéo dài từ năm 2020 đến nay với nhiều biến chứng mới diễn biến hết sức phức tạp, các tổ chức tôn giáo trên địa bàn tỉnh đã chung tay, đồng hành cùng Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh vận động chức sắc, tín đồ hỗ trợ, giúp đỡ nhân dân vùng bị cách ly về lương thực, thực phẩm.

Trong những năm qua, số lượng chức sắc, nhà tu hành và tín đồ cũng như các cơ sở tôn giáo có sự gia tăng đáng kể. Với sự quan tâm tạo điều kiện của cấp ủy, chính quyền các cơ sở thờ tự của tôn giáo được nâng cấp và sửa sang, xây dựng mới ngày càng nhiều; các nhu cầu hợp pháp, chính đáng của cá nhân, tổ chức tôn giáo được giải quyết, từ đó củng cố niềm tin của tôn giáo với cấp ủy, chính quyền; nhất là những năm trở lại đây, các vị chức sắc, chức việc là lãnh đạo các tổ chức tôn giáo đã chủ động đối thoại, tham vấn chính quyền một số vấn đề liên quan đến tôn giáo, giúp chính quyền và tôn giáo hiểu nhau hơn, tạo sự đồng thuận chung trong giải quyết các nhu cầu hợp pháp, chính đáng của tổ chức tôn giáo.

Tuy nhiên, tình hình tôn giáo trên địa bàn tỉnh trong thời gian qua vẫn còn những vấn đề phức tạp cần quan tâm. Giáo hội các tôn giáo đã và đang thực hiện nhiều chủ trương, biện pháp để củng cố đức tin, tăng cường phát triển số lượng tín đồ, đặc biệt trong cộng đồng các dân tộc thiểu số; triển khai nhiều biện pháp hỗ trợ, thúc đẩy hoạt động truyền giáo ở vùng sâu, vùng xa, vùng đồng bào dân tộc thiểu số. Tập trung đào tạo chức sắc, tu sĩ, củng cố tổ chức, tăng cường chia, tách thành lập tổ chức trực thuộc, đăng ký các điểm sinh hoạt tôn giáo tập trung ở những nơi chưa có cơ sở tôn giáo. Chức sắc tôn giáo sử dụng thể danh hoặc nhờ tín đồ dưới danh nghĩa cá nhân đứng ra mua bán, sang nhượng, nhận hiến tặng nhà, đất sau đó cải tạo, xây dựng cơ sở, nhằm tạo quỹ đất và dự kiến làm địa điểm sinh hoạt tôn giáo. Đáng chú ý, một số chức sắc thiếu thiện chí, né tránh, không hợp tác với chính quyền, cố tình vi phạm trong hoạt động tôn giáo, như tuyên truyền, xúi giục Hội đồng giáo xứ, giáo dân vi phạm trong xây dựng cơ sở thờ tự; một số hệ phái Tin lành có tư tưởng cực đoan, hình thành tổ chức theo sắc tộc. Lợi dụng chủ trương của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước, các hệ phái Tin lành chưa được cấp phép hoạt động và công nhận tư cách pháp nhân gia tăng hoạt động tôn giáo trái phép, nhất là hệ phái Tin lành truyền giảng phúc âm: tự phong mục sư, tự lập giáo hạt, giáo khu và nhiều hội thánh; mở rộng địa bàn hoạt động, tăng cường thâm nhập vào vùng đồng bào DTTS để lôi kéo, tranh giành tín đồ, gây mất trật tự an ninh ở một số địa bàn dân cư.

Ngoài ra, một số đối tượng hoạt động tà đạo, đạo lạ khi bị cơ quan chức năng phát hiện xử lý đã có thái độ bất hợp tác, vu cáo chính quyền vi phạm nhân quyền,

tự do tín ngưỡng, tôn giáo. Bên cạnh hoạt động tích cực của một số tổ chức hội đoàn tôn giáo thì vẫn còn một số tổ chức hội đoàn hoạt động mang tính cực đoan³; một số hội đoàn, dòng tu còn hoạt động lén lút, vi phạm pháp luật; đường hướng, mục tiêu chính là phục tùng lợi ích giáo hội. Một số tổ chức phản động đội lốt tôn giáo, lợi dụng sự thiếu hiểu biết của đồng bào các DTTS theo đạo Tin lành để tác động, lôi kéo đồng bào DTTS vượt biên và tham gia vào các hoạt động gây phức tạp về an ninh trật tự. Tình trạng coi nới, xây dựng cơ sở thờ tự, chia tách điểm nhóm, tổ chức sinh hoạt và truyền đạo trái phép còn xảy ra ở một số địa phương, gây khó khăn cho công tác quản lý Nhà nước các cấp. Đáng chú ý là số cốt cán tham gia FULRO 4 đã chuyển từ hệ phái Tin lành Việt Nam (*miền Nam*) sang hệ phái Truyền giảng Phúc âm núp bóng tôn giáo để công khai hoạt động tuyên truyền chống phá chính quyền.

2. Tình hình đoàn kết các tôn giáo

Nhìn tổng thể, nội bộ các tôn giáo trên địa bàn tỉnh cơ bản đoàn kết, thống nhất trong hoạt động, chấp hành và thực hiện tốt chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; hoạt động theo hiến chương, giáo lý, giáo luật và các đường hướng chỉ đạo của giáo hội cấp trên; ít có biểu hiện ly khai, tách rời giáo hội. Đa số chức sắc, chức việc, tu sĩ, tín đồ trong các tôn giáo có tinh thần tương trợ, giúp đỡ nhau trong sinh hoạt tôn giáo cũng như trong đời sống xã hội...

Tình hình đoàn kết giữa các tôn giáo với nhau cơ bản ổn định, gắn bó mật thiết trong khối đại đoàn kết dân tộc. Thông qua việc thực hiện các chủ trương, chính sách về đại đoàn kết dân tộc của Đảng, Nhà nước, Mặt trận, các tổ chức chính trị - xã hội đã từng bước xóa bỏ mặc cảm, nghi ngờ giữa các tôn giáo, giữa các tầng lớp nhân dân với tôn giáo do các vấn đề trong lịch sử và quá khứ để lại. Mặt trận Tổ quốc đã triển khai thực hiện nhiều hình thức hoạt động nhằm tăng cường sự hiểu biết, gắn bó, chia sẻ, đoàn kết giữa các tôn giáo trong sự đoàn kết các dân tộc, do đó các tôn giáo ở các địa phương có quan hệ hài hòa, tôn trọng nhau; có sự giao lưu, thăm hỏi lẫn nhau.

Tình hình đoàn kết giữa các tôn giáo và thành phần xã hội khác vẫn được duy trì, tôn trọng lẫn nhau trên cơ sở mối quan hệ gia đình, xã hội; không xảy ra tình trạng mâu thuẫn, đổ kỵ, phân biệt đối xử vì lý do tôn giáo; một số thành phần tôn giáo có liên hệ, phối hợp tốt với các ban ngành, đoàn thể và thành phần khác trong nhiều hoạt động, nhất là hoạt động nhân đạo, từ thiện và bác ái xã hội. Mặt khác, với hiến chương, đường hướng hành đạo tiến bộ, gắn bó đồng hành cùng dân tộc, đại đa số chức sắc, nhà tu hành, chức việc các tôn giáo đã tuyên truyền, phổ biến chính sách, pháp luật của Nhà nước; tích cực vận động tín đồ các tôn giáo thực hiện tốt quyền và nghĩa vụ công dân; hưởng ứng các phong trào thi đua yêu nước, thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội, nâng cao đời sống vật chất, tinh thần cho tín đồ và người dân.

³ Gia đình phật tử hoạt động theo số đối tượng cực đoan (như: Thích Quảng Độ, Lê Công Cầu,...): 01 đơn vị với 02 huynh trưởng và 20 đoàn sinh. Mặc dù hoạt động theo số cực đoan, nhưng thời gian qua, các cơ quan, ban ngành đã tuyên truyền, vận động nhằm tránh để xảy ra các hoạt động cực đoan, chống đối phức tạp.

Tuy vậy, mức độ đoàn kết, thống nhất trong từng tôn giáo có khác nhau, một số chức sắc, tín đồ còn có biểu hiện mâu thuẫn, bất đồng, tranh giành địa vị, ly khai giáo hội, cụ thể:

+ Công giáo: Giáo hội Công giáo nói chung và tại tỉnh Đắk Lắk nói riêng là giáo hội có tính đoàn kết, kỷ luật cao, cơ cấu tổ chức, giáo luật chặt chẽ; hầu hết chức sắc, chức việc, tu sỹ, tín đồ tuyệt đối tin tưởng, trung thành, vâng phục giáo hội và bề trên, tự giác phục vụ giáo hội. Hàng ngũ giáo sỹ có quan hệ gắn bó, thường xuyên và mật thiết với giáo hội địa phương, với chức sắc giáo phận khác; một số giáo sỹ còn có quan hệ với các tổ chức, cá nhân nước ngoài; tính cầu kết, tương trợ, giúp đỡ lẫn nhau trong nội bộ giáo hội Công giáo rất cao, nhất là vấn đề kinh tế, tài chính để phục vụ phát triển đạo.

+ Phật giáo: Nhìn chung, vẫn duy trì được sự đoàn kết nội bộ, tuy nhiên, do giáo luật chưa thực sự chặt chẽ, tính kỷ luật chưa cao, xu hướng “từ bi, ôn hòa” vẫn là chủ đạo. Thời gian gần đây, Phật giáo bị tác động bởi cơ chế thị trường, tư tưởng thực dụng, hưởng thụ, xảy ra tình trạng chức sắc, tu sỹ suy thoái về đạo hạnh, vi phạm giới luật tương đối nhiều, gây bức xúc. Tình trạng mâu thuẫn trong nội bộ tổ chức tôn giáo, nhất là trong dịp trước - sau đại hội nhiệm kỳ vẫn còn xảy ra, có nơi diễn biến phức tạp, ảnh hưởng trực tiếp đến khối đại đoàn kết tôn giáo. Một số chức sắc còn có tư tưởng bè phái, cục bộ, tranh giành địa vị, hạ uy tín lẫn nhau... tác động tiêu cực đến sự đoàn kết trong nội bộ, ảnh hưởng đến công tác điều hành giáo hội.

+ Tin lành: Do có nhiều tổ chức, nhóm phái khác nhau nên các tổ chức, nhóm phái tăng cường tuyên truyền, lôi kéo, tranh giành chức sắc, tín đồ để củng cố thực lực, ảnh hưởng của hệ phái tại địa phương, gây mâu thuẫn, bức xúc trong chức sắc, tín đồ giữa các hệ phái.

+ Cao đài: số lượng tín đồ không lớn, duy trì được sự đoàn kết nội bộ, tuy nhiên, từ năm 2017 xuất hiện mâu thuẫn nội bộ, tín đồ phản đối Ban cai quản, không đồng ý bổ nhiệm chức sắc ở địa phương khác đến lãnh đạo, hướng dẫn.

Mặc dù đây là vấn đề nội bộ của các tổ chức tôn giáo, song nếu không có sự quan tâm, hỗ trợ, hướng dẫn của cơ quan chuyên môn và chức năng thì nội bộ tôn giáo sẽ còn tình trạng mâu thuẫn, mất đoàn kết trong nội bộ tổ chức tôn giáo vẫn tiếp diễn và kéo dài, các thế lực thù địch sẽ tranh thủ lôi kéo, chia rẽ, phân hóa nội bộ tôn giáo để xây dựng lực lượng cơ hội, bất mãn, ly khai, sau đó chuyển thành lực lượng chống đối chính quyền, chia rẽ khối đại đoàn kết toàn dân tộc

3. Đánh giá công tác vận động, đoàn kết và phát huy vai trò tích cực của các tôn giáo trên địa bàn tỉnh

3.1. Kết quả đạt được và nguyên nhân

3.1.1. Kết quả đạt được

* *Kết quả chỉ đạo triển khai thực hiện công tác vận động, đoàn kết và phát huy vai trò tích cực các tôn giáo*

Xác định công tác vận động, đoàn kết và phát huy vai trò tích cực của các tôn giáo có ý nghĩa, vai trò quan trọng trong đảm bảo khối đại đoàn kết toàn dân tộc, giữ vững an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội, Ban Thường vụ Tỉnh ủy đã quán triệt sâu sắc các quan điểm của Đảng, chính sách của Nhà nước về tôn giáo, công tác tôn giáo và đoàn kết các tôn giáo nhằm nâng cao nhận thức cho các cấp ủy đảng, chính quyền, Mặt trận, các đoàn thể chính trị - xã hội, trong đó nhấn mạnh đoàn kết tôn giáo gắn bó mật thiết trong khối đại đoàn kết dân tộc và “*Nội dung cốt lõi của công tác tôn giáo là công tác vận động quần chúng*”; thường xuyên lãnh đạo, chỉ đạo hệ thống chính trị các cấp tổ chức triển khai thực hiện tốt công tác tôn giáo, tập trung vào công tác vận động, phát huy tinh thần đoàn kết các tôn giáo.

Thực hiện sự chỉ đạo của Ban Thường vụ Tỉnh ủy, cấp ủy đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội các cấp trên địa bàn tỉnh đã có sự chuyển biến tích cực trong nhận thức về vị trí, vai trò của công tác tôn giáo trong tình hình mới, trong đó có việc vận động, đoàn kết và phát huy vai trò các tôn giáo, từ đó chủ động trong công tác lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức và triển khai thực hiện hiệu quả công tác này.

* Kết quả vận động, đoàn kết và phát huy vai trò tích cực của các tôn giáo trong phát triển kinh tế - văn hóa - xã hội

- Hoạt động giáo dục, y tế: Hiện nay, tỉnh có 23 trường mầm non tư thục, 21 nhóm trẻ và 86 lớp mẫu giáo do các tổ chức và cá nhân tôn giáo thành lập⁴. Chất lượng các trường mầm non tư thục ngày càng được nâng lên, nhiều trường đạt chuẩn quốc gia, được nhiều người lựa chọn và tin tưởng, góp phần đáng kể trong việc đáp ứng nhu cầu đưa trẻ đến trường của người dân, giảm bớt tình trạng quá tải trong cơ sở giáo dục mầm non công lập.

Ngoài ra, còn có một số cơ sở tôn giáo hoạt động trong lĩnh vực y tế, thường xuyên khám bệnh, điều trị và phát thuốc buổi chiều, ưu tiên cho người nghèo. Một số cơ sở đã đóng góp, hỗ trợ và kêu gọi các đoàn từ thiện khám, chữa bệnh lưu động, phát thuốc miễn phí cho người nghèo và xây dựng nhà tình thương với tổng kinh phí hơn 2 tỷ đồng⁵.

- Hoạt động văn hóa, thể thao và môi trường: Nhằm giữ gìn và phát huy những giá trị văn hóa tốt đẹp của các dân tộc, nhiều chức sắc tôn giáo đã khuyến khích tín đồ mặc trang phục truyền thống khi tham gia các cuộc lễ lớn của tôn giáo. Một số tổ chức Phật giáo phục dựng lại mô hình, tái hiện sinh động những nét văn hóa đặc trưng của đồng bào các dân tộc ngay trong khuôn viên cơ sở tôn giáo. Sử dụng những biểu trưng, biểu tượng văn hóa các dân tộc để trang trí cho cơ sở tôn giáo, nhất là những cơ sở tôn giáo trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số, làm nổi bật

⁴ Trường Khuyết Tật Vi Nhân nuôi dạy các em khiếm thính, khiếm thị, thiếu năng trí tuệ (cộng đoàn dòng tu Phaolô Vi Nhân); nuôi dạy các em bị bệnh Down (dòng Nữ Vương Hoà Bình); lớp học tình thương Vinh Sơn dạy học cho các em có hoàn cảnh khó khăn (cộng đoàn dòng tu Nữ Tử Bác Ái Vinh Sơn); Trường Mầm non Hoà Mỹ (dòng Nữ Vương Hoà Bình), Trường Mầm non Hoa Cúc (cộng đoàn dòng tu Nữ Tử Bác Ái Vinh Sơn)...

⁵ Có trạm xá Tình thương thuộc cộng đoàn Hoà Mỹ (dòng Nữ Vương Hoà Bình); Tịnh xá ngọc Ban có Tuệ Tĩnh đường...

bản sắc văn hóa của đồng bào các dân tộc thiểu số. Các vị chức sắc đứng đầu cơ sở tôn giáo ở một số địa phương đã phối hợp tổ chức các đợt văn nghệ quần chúng, các giải bóng đá giao lưu giữa các cơ sở, tổ chức tôn giáo; giữa cơ sở tôn giáo với các đoàn thể ở địa phương. Ngoài ra, các cơ sở tôn giáo thực hiện treo cờ Tổ quốc tại các cơ sở tôn giáo vào các ngày lễ lớn, các sự kiện trọng đại của đất nước và sự kiện quan trọng của tôn giáo, việc làm này đã trở thành thường xuyên và nề nếp, thể hiện sự đồng thuận của tôn giáo với cấp ủy, chính quyền.

Bên cạnh đó, các tôn giáo còn ký kết chương trình tham gia bảo vệ môi trường và ứng phó với biến đổi khí hậu nhằm nâng cao vai trò, trách nhiệm và sự đóng góp tích cực của chức sắc và tín đồ các tôn giáo. Đến nay, các tổ chức tôn giáo đã xây dựng các mô hình điểm⁶ về bảo vệ môi trường và ứng phó với biến đổi khí hậu. Khắc phục những phong tục, tập quán sinh hoạt không bảo đảm vệ sinh, môi trường, sử dụng lãng phí nguồn nước sạch, gây ra những tác nhân làm gia tăng biến đổi khí hậu.

- Hoạt động từ thiện nhân đạo: Trên địa bàn tỉnh hiện có 17 cơ sở có hoạt động bảo trợ xã hội, nuôi dưỡng, chăm sóc trẻ mồ côi, khuyết tật và người già không nơi nương tựa, ... với tổng số hơn 400 người. Ngoài ra, còn có các hoạt động cứu trợ đồng bào bị thiên tai, hỗ trợ các gia đình neo đơn; tham gia từ thiện tại các bệnh viện, tặng học bổng cho các em học sinh giỏi có hoàn cảnh khó khăn. Nhìn chung, hoạt động bảo trợ của các cơ sở tôn giáo tuân thủ quy định của nhà nước, thực hiện theo phương châm “tốt đời đẹp đạo”, chia sẻ khó khăn với cộng đồng.

Đặc biệt, từ khi xảy ra đại dịch COVID-19 năm 2020 đến nay, các tổ chức, chức sắc, tín đồ tôn giáo ở các địa phương trên địa bàn tỉnh đã tuyên truyền, vận động tín đồ thực hiện nghiêm túc công tác phòng, chống dịch bệnh theo chỉ đạo của Chính phủ, Ban Chỉ đạo công tác COVID-19 của tỉnh và của lãnh đạo các địa phương; ngưng tất cả các hoạt động tôn giáo liên quan đến tập trung đông người, không tổ chức các cuộc lễ tôn giáo...; vận động tín đồ tham gia hưởng ứng và ủng hộ 1.725.947.000 đồng, bao gồm tiền mặt và các mặt hàng nhu yếu phẩm, trang thiết bị phòng chống dịch.

- Các phong trào thi đua yêu nước, phát triển kinh tế: Các phong trào thi đua yêu nước đã thu hút đông đảo nhân dân tham gia, trong đó đồng bào có đạo hưởng ứng và tham gia tích cực, tạo môi trường xã hội lành mạnh trong vùng đồng bào có đạo, như: cuộc vận động “Toàn dân đoàn kết xây dựng Nông thôn mới, đô thị văn minh”; phong trào “Nông dân sản xuất, kinh doanh giỏi”. Chức sắc, tín đồ tôn giáo đã tham gia thực hiện có hiệu quả các chương trình, đề án phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội, trọng tâm là tập huấn chuyển giao khoa học kỹ thuật, công nghệ vào sản xuất nông nghiệp, phát triển Quỹ hỗ trợ nông dân, phối hợp dạy nghề cho lao động

⁶ Công giáo: Gx. Quảng Nhiêu, huyện Cư M'gar xây dựng hệ thống nước sạch 252 triệu đồng, Gx Buôn Hàng, huyện Krông Pắc và Gx Vinh Hòa, huyện Cư kuin lắp hệ thống lọc nước sạch cho Buôn Cư Drang, Ea mao, Kon Wng, Buôn Tiêu trị giá 360 triệu đồng, Gx Kim Phát, huyện Cư kuin xây dựng Bể nước Buôn Aring trị giá 100 triệu đồng; Phật giáo: Chùa Hoa Nghiêm, huyện Cư M'gar đã tặng hàng trăm giỏ nhựa để bà con trong huyện đi chợ, nhằm tránh dùng nhiều túi nilon.

nông thôn, hướng dẫn nông dân liên kết trong sản xuất. Chương trình mục tiêu Quốc gia về xây dựng nông thôn mới đạt nhiều kết quả quan trọng, đến nay, có 66/152 xã đạt chuẩn nông thôn mới (đạt tỷ lệ 43,42%) và 01 đơn vị cấp huyện là thành phố Buôn Ma Thuột chuẩn nông thôn mới, tạo sức lan tỏa và đi vào chiều sâu, làm thay đổi rõ nét diện mạo ở vùng nông thôn⁷... Qua đó, xây dựng và nhân rộng nhiều mô hình hay, hiệu quả trong vùng có đông người dân theo tôn giáo⁸, tạo sự đoàn kết giữa các khu dân cư, giữ vững an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội, giúp nhau phát triển kinh tế, xóa đói giảm nghèo; tham gia giáo dục truyền thống yêu nước, truyền thống cách mạng cho thế hệ trẻ trong vùng giáo⁹; nhiều gương điển hình là chức sắc, chức việc, tín đồ tôn giáo được biểu dương, khen thưởng¹⁰. Bên cạnh đó, nhiều tổ chức và chức sắc tôn giáo đã phát huy vai trò trong giải quyết một số vụ việc tranh chấp, khiếu kiện, mâu thuẫn ở cơ sở; vẫn đề đòi lại đất đai có nguồn gốc tôn giáo; các hoạt động tôn giáo vi phạm pháp luật, hoạt động tà đạo, mê tín dị đoan; không để kẻ địch lợi dụng xuyên tạc chống phá Đảng, Nhà nước, gây rối an ninh trật tự, tạo thành “điểm nóng”..., góp phần làm sáng tỏ chính sách tôn trọng tự do tín ngưỡng tôn giáo của Đảng và Nhà nước ta.

Nhờ sự thống nhất quan điểm trong toàn Đảng, toàn dân, các chủ trương, chính sách và các chương trình phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh tăng trưởng khá, một số chỉ tiêu vượt so với kế hoạch đề ra, đời sống vật chất và tinh thần của Nhân dân, trong đó có đông bào các tôn giáo được nâng lên. Kết quả triển khai các Nghị quyết, chương trình của Đảng, đề án, chương trình của chính phủ, các Bộ, ngành Trung ương, của Tỉnh ủy, UBND tỉnh góp phần thực hiện thắng lợi mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh, tăng trưởng kinh tế đạt ở mức cao, giai đoạn 2015-2020 đạt 8,75%/năm, thu ngân sách tăng bình quân 19%/năm; đạt 30.679 tỷ đồng, bằng 7,4% GRDP (cao hơn giai đoạn 2015-2020 là 0,5%). GRDP 6 tháng đầu năm 2021 ước tính đạt 9,11%. Dưới sự lãnh đạo của cấp ủy các cấp, sự đoàn kết thống nhất của cả hệ thống chính trị và toàn thể nhân dân các dân tộc trên địa bàn tỉnh, cuộc bầu cử Đại biểu Quốc hội và đại biểu HĐND các cấp nhiệm kỳ 2021 - 2026 đã tổ chức thành công, tỷ lệ cử tri tham gia bầu cử của tỉnh đạt 99,7%. Trong thành tựu

⁷ Có nhiều xã có đông tín đồ tôn giáo đạt chuẩn NTM: xã Hòa Hiệp, Ea Ktur, huyện Cư Kuin; Cư Êbur, Tp.Buôn Ma Thuột; Bình Thuận, Thị xã Buôn Hồ...

⁸ Mô hình “Xứ, họ đạo bình yên, gia đình hòa thuận”, “khu dân cư vùng giáo hài hòa, xóa đói, giảm nghèo bảo vệ môi trường ứng phó với biến đổi khí hậu”, “kết nghĩa giữa khu dân cư có điều kiện với các khu dân cư khó khăn vùng giáo”. Ngoài ra, còn xây dựng mô hình “Giáo xứ 3 an toàn”, mô hình “Tiếng kèn an ninh, chiếc gậy an toàn”, mô hình “Chương trình hệ thống lọc nước sạch tinh khiết dùng để uống hàng ngày”...

⁹ Hội Liên hiệp phụ nữ đã xây dựng và nhân rộng 35 mô hình hoạt động phù hợp và có hiệu quả như mô hình “Phụ nữ dân tộc, tôn giáo với công tác xã hội”, “Phụ nữ công giáo liên kết làm kinh tế”, “Phụ nữ tôn giáo không sinh con thứ 3”... với 1.445 thành viên

¹⁰ Tại huyện Ea H’Leo có nhiều gương điển hình là chức sắc tôn giáo: Ông Y Sia Niê – Chi hội trưởng Chi hội Tin lành xã Dliê Yang.; Đại đức Thích Minh Lợi – Trưởng Ban Trị sự Phật giáo huyện; ông Nguyễn Văn Thiện – Phó Chủ tịch Hội đồng Giáo xứ Ea H’Leo; ông Nguyễn Thái Công – tín đồ công giáo...; Y Phơh Niê – in đồ Phật giáo ở Buôn Cuôr Căp, xã Hoà Thắng, Tp.Buôn Ma Thuột; Mục sư Y Ky Êban – Chi hội trưởng Chi hội Tin lành Ea Tul, huyện Cư M’Gar; Mục sư Y Nai Niê - Buôn Dang Kang, xã Dang Kang, huyện Krông Bông; Mục sư Y Luê Niê - Chi hội Tin Lành buôn Mùi, xã Cư Né, huyện Krông Búk; Mục sư Y Pim Kpor – quản nhiệm chi hội Tin lành hệ phái Cơ đốc Phục Lâm buôn Dang Kang, huyện Krông Bông; mục sư nhiệm chức Nguyễn Xuân Mai, huyện Ea Kar; Mục sư Huỳnh Cường, Ủy viên Mục vụ Tổng Liên hội Hội thanh Tin lành Việt Nam (niềm Nam)... Linh mục Vũ Thanh Lịch, nữ tu Đặng Thị Lành, nữ tu Nguyễn Thị Thu Lan,... Hòa thượng Thích Giác Chí, Hòa thượng Thích Châu Quang, Đại đức Thích Giác ngộ, Đại đức Thích Trí Minh...

chung đó, có sự đóng góp tích cực của tổ chức, cá nhân chức sắc, chức việc, tín đồ các tôn giáo trên địa bàn tỉnh.

* Kết quả công tác vận động, đoàn kết và phát huy vai trò tích cực của chức sắc, chức việc, nhà tu hành, tín đồ các tôn giáo tham gia xây dựng hệ thống chính trị

Ban Thường vụ Tỉnh ủy đã chỉ đạo các cấp ủy, chính quyền, Mặt trận, các đoàn thể nghiên túc thực hiện Chỉ thị số 06/2008/TTg, ngày 01/02/2008 của Thủ tướng Chính phủ “*về phát huy vai trò người có uy tín trong đồng bào dân tộc thiểu số trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc*”. Mặt trận và các đoàn thể đã vận động, tranh thủ lực lượng chức sắc, chức việc và quần chúng tín đồ có tư tưởng tiến bộ, giác ngộ, đồng hành cùng cấp ủy, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội trong đấu tranh vạch trần âm mưu, thủ đoạn của các thế lực thù địch lợi dụng tôn giáo để chống phá Đảng, Nhà nước, từ đó tạo sự đồng thuận rộng rãi hơn trong nhân dân nói chung, quần chúng tín đồ các tôn giáo nói riêng. Ngoài ra, Mặt trận và các đoàn thể chính trị - xã hội đã tăng cường hoạt động hướng về cơ sở, đẩy mạnh phát triển hội viên, đoàn viên trong tầng lớp nhân dân vùng tôn giáo; xây dựng tổ chức đảng, chính quyền, Mặt trận và các đoàn thể thôn, buôn, tổ dân phố vững mạnh, nhằm lãnh đạo, tập hợp và phát huy tối đa nguồn lực trong mọi tầng lớp nhân dân, trong đó có tổ chức tôn giáo.

Mối quan hệ gắn bó, đối thoại giữa tôn giáo với các cơ quan, tổ chức trong hệ thống chính trị ngày càng được tăng cường. Lãnh đạo cấp ủy, chính quyền, Mặt trận, các đoàn thể cấp tỉnh và nhiều địa phương định kỳ tổ chức gặp mặt, đối thoại, lắng nghe tâm tư nguyện vọng và chủ động giải quyết nhiều đề xuất kiến nghị hợp pháp, chính đáng của các tổ chức tôn giáo, góp phần bảo đảm quyền con người, quyền tự do tín ngưỡng tôn giáo; trao đổi, thông tin tình hình kinh tế - xã hội trong nước và thế giới để tuyên truyền, phổ biến chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; thường xuyên thăm hỏi, gặp gỡ chức sắc, tu sĩ tiêu biểu nhân ngày kỷ niệm các sự kiện của tôn giáo cũng như chúc mừng, thăm hỏi cá nhân chức sắc;... Đặc biệt, trong các dịp lễ trọng của tôn giáo, lãnh đạo cấp ủy, HĐND, UBND, UBMTTQ VN và ban, ngành các cấp đã quan tâm, dành thời gian đến thăm hỏi, chúc mừng các cơ sở tôn giáo. Qua đó, khơi dậy ý thức tự tôn dân tộc, trách nhiệm của công dân trong lực lượng cốt cán; tạo được mối quan hệ gắn gũi, cởi mở, gắn bó giữa tôn giáo với cấp ủy, chính quyền, từ đó củng cố niềm tin của tổ chức tôn giáo với cấp ủy, chính quyền.

Nhờ làm tốt công tác tuyên truyền, vận động, những năm gần đây, số lượng nhà chức sắc, nhà tu hành các tôn giáo ủng hộ và tham gia các hoạt động của Mặt trận và các tổ chức đoàn thể chính trị - xã hội đã có bước chuyển biến quan trọng cả trong nhận thức và ý thức. Số lượng chức sắc, nhà tu hành tham gia Mặt trận, các đoàn thể chính trị - xã hội, Hội đồng nhân dân các cấp tăng qua các nhiệm kỳ, ngày càng phát huy vai trò của cá nhân đối với tổ chức trong tuyên truyền, vận động quần chúng tôn giáo. Trong cuộc bầu cử Quốc hội khóa XV và đại biểu Hội đồng Nhân dân các cấp nhiệm kỳ 2021 - 2026, có 03 vị chức sắc, chức việc trúng cử đại biểu

HĐND tỉnh; 18 vị chức sắc, chức việc trúng cử đại biểu HĐND huyện; 234 vị chức sắc, chức việc, tín đồ tôn giáo trúng cử HĐND cấp xã.

Nhằm nâng cao chất lượng hoạt động của hệ thống chính trị cơ sở, bảo đảm vai trò của cấp ủy, tổ chức đảng ở vùng sâu, vùng xa, vùng đồng bào dân tộc thiểu số và vùng có đông đồng bào theo tôn giáo, cấp ủy đảng các cấp đã quan tâm triển khai, thực hiện công tác phát triển đảng viên là người theo tôn giáo. Những điểm mới trong Quy định số 06-QĐ/TW, ngày 28/8/2018 của Ban Chấp hành Trung ương (thay thế Quy định số 123-QĐ/TW, ngày 28/9/2004 (của Bộ Chính trị) về kết nạp đảng viên đối với người có đạo và đảng viên có đạo tham gia sinh hoạt tôn giáo đã tạo điều kiện thuận lợi cho công tác tạo nguồn và phát triển đảng viên trong vùng đồng bào có đạo trên địa bàn tỉnh¹¹. Từ kết quả triển khai thực hiện các phong trào của địa phương, cấp ủy, chính quyền, các đoàn thể đã lựa chọn những tín đồ tôn giáo đủ tiêu chuẩn, tiêu biểu, gương mẫu đi đầu trong chấp hành chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước để bồi dưỡng tạo nguồn, kết nạp đảng viên trong tôn giáo. Có địa phương đã thành lập Ban Chỉ đạo phát triển đảng viên là người có đạo; xây dựng đề án phát triển đảng viên và sử dụng, bố trí cán bộ là người có đạo. Đến nay, tổng số đảng viên theo tôn giáo trên toàn tỉnh là 1.013/82.234 đảng viên, chiếm 1,23% (Công giáo 628, Tin lành 196, Phật giáo 185 và Cao Đài 04), trong đó nhiều đảng viên là tín đồ tôn giáo được phân công giữ nhiều chức vụ chủ chốt tại địa phương¹². Nhìn chung, các đảng viên đã phát huy tốt vai trò trong tổ chức tôn giáo, tạo được uy tín đối với tổ chức và tín đồ; tích cực tham gia các phong trào thi đua yêu nước và cầu nối phát huy khối đại đoàn kết toàn dân tộc, đoàn kết lương - giáo.

Từ thực tiễn cho thấy, những địa phương nào làm tốt công tác vận động, đoàn kết và phát huy vai trò tích cực của các tôn giáo thì tình hình sinh hoạt tôn giáo ổn định. Quan hệ giữa chức sắc, tổ chức tôn giáo với hệ thống chính trị cởi mở, gần gũi; khắc phục mặc cảm, cách biệt giữa đồng bào tôn giáo với đồng bào không tôn giáo, giữa đồng bào tôn giáo với chính quyền.

3.1.2. Nguyên nhân kết quả đạt được

Cấp ủy, chính quyền, Mặt trận, các tổ chức chính trị - xã hội các cấp đã quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức thực hiện các chủ trương, chính sách về phát triển kinh tế - văn hóa - xã hội; về đại đoàn kết toàn dân tộc, đoàn kết tôn giáo, góp phần nâng cao đời sống vật chất, tinh thần của nhân dân, của đồng bào các tôn giáo; tôn trọng quyền tự do tín ngưỡng, tôn giáo của nhân dân và thực hiện ngày càng tốt. Tạo sự chuyển biến tích cực trong nhận thức, thống nhất trong hành động về tôn giáo và công tác tôn giáo của cấp ủy, chính quyền, Mặt trận, các đoàn thể chính trị - xã hội các cấp.

¹¹ Huyện ủy Cư Kuin có 207 đảng viên là người có đạo và là lực lượng cốt cán tôn giáo trên địa bàn, tham gia giải quyết các vấn đề phức tạp có liên quan đến an ninh chính trị và trật tự, an toàn xã hội trên địa bàn huyện.

¹² Thị xã Buôn Hồ có 02 đồng chí Phó Bí thư, Chủ tịch HĐND xã phường; 01 đồng chí Phó Bí thư, Chủ tịch UBND phường, 03 Phó Chủ tịch HĐND xã, phường; 03 đồng chí Phó Chủ tịch UBND xã, phường.

Công tác quản lý Nhà nước về tôn giáo được tăng cường, công tác bồi dưỡng, đào tạo cán bộ làm công tác tôn giáo được quan tâm thực hiện. Đã giải quyết cơ bản nhu cầu tín ngưỡng, tôn giáo hợp pháp và chính đáng của nhân dân; những vấn đề mới nảy sinh trong hoạt động tôn giáo. Các tổ chức tôn giáo đã phát huy vai trò, trách nhiệm với xã hội và đất nước.

Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội có sự đổi mới về nội dung, phương thức hoạt động trong công tác vận động, đoàn kết các tôn giáo; thiết thực chăm lo, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của đồng bào các tôn giáo; thực hiện giám sát nhân dân đối với việc thực hiện các chính sách, pháp luật của nhà nước liên quan đến vấn đề tín ngưỡng, tôn giáo và phản biện xã hội đối với các dự thảo về chủ trương của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước liên quan đến tín ngưỡng, tôn giáo, góp phần tăng cường đồng thuận xã hội và đoàn kết các tôn giáo trong khối đại đoàn kết toàn dân tộc.

2. Hạn chế và nguyên nhân

2.1. Hạn chế

Công tác lãnh đạo, chỉ đạo, quán triệt của cấp ủy về vận động, đoàn kết và phát huy vai trò tích cực của các tôn giáo có lúc, có nơi chưa thường xuyên, liên tục. Có địa phương chưa quan tâm đến công tác tôn giáo nói chung, công tác vận động, đoàn kết và phát huy vai trò các tôn giáo nói riêng.

Việc cụ thể hóa các văn bản về công tác vận động, đoàn kết các tôn giáo còn ít và chậm, chưa theo kịp tình hình thực tiễn. Việc chăm lo, bảo vệ và giải quyết các nhu cầu, lợi ích hợp pháp của các tôn giáo có lúc, có nơi chưa kịp thời, làm giảm sút niềm tin của chức sắc, tín đồ với cấp ủy, chính quyền; vẫn còn để xảy ra tình trạng một bộ phận nhân dân có tôn giáo bị các đối tượng xấu lợi dụng tham gia hoạt động vi phạm pháp luật; tình trạng mất đoàn kết trong nội bộ các tôn giáo vẫn còn xảy ra ở một số tổ chức tôn giáo và địa phương; một số nơi xảy ra hiện tượng thương mại hóa các hoạt động tín ngưỡng, tôn giáo.

Phương thức tuyên truyền, vận động của Mặt trận, các tổ chức chính trị - xã hội đối với chức sắc, nhà tu hành, tín đồ tôn giáo đã đổi mới song vẫn chưa theo kịp yêu cầu, nhiệm vụ và tình hình mới. Chưa phát huy hết vai trò tích cực của đoàn viên, hội viên tín đồ tôn giáo thuộc tổ chức mình trong tham gia các phong trào thi đua, phát triển kinh tế - văn hóa - xã hội có lúc, có nơi hiệu quả chưa cao. Sự kết nối giữa các đoàn thể với tổ chức tôn giáo chưa thường xuyên và còn lỏng lẻo; còn khoảng cách giữa người dân với chức sắc các tôn giáo; chức sắc, tín đồ giữa tôn giáo này với tôn giáo khác.

Việc xây dựng và phát huy vai trò của cốt cán phong trào, cốt cán đặc thù nhất là cán bộ, công chức, đảng viên theo tôn giáo trong hệ thống chính trị còn hạn chế và khó khăn do chưa có văn bản hướng dẫn quy trình lựa chọn, bồi dưỡng, sử dụng và chính sách để xây dựng, phát huy vai trò của cốt cán phong trào, cốt cán đặc thù trong tôn giáo.

Việc phát hiện, biểu dương, khen thưởng và nhân rộng những điển hình tiêu biểu sống “tốt đời, đẹp đạo” trong đồng bào các tôn giáo đôi lúc chưa kịp thời và còn ít.

2.2. Nguyên nhân hạn chế

Nhận thức của một số cấp ủy, chính quyền, Mặt trận, các đoàn thể chính trị - xã hội về công tác vận động, đoàn kết và phát huy vai trò tích cực của các tôn giáo chưa đầy đủ, sâu sắc; một số cán bộ, đảng viên trong hệ thống chính trị (*cán bộ Mặt trận, đoàn thể, cán bộ chuyên trách công tác tôn giáo*) chưa quán triệt, nghiên cứu đầy đủ quan điểm của Đảng, pháp luật Nhà nước về đại đoàn kết tôn giáo, nhất là quan điểm “*nội dung cốt lõi của công tác tôn giáo là công tác vận động quần chúng*”; còn định kiến, thiếu tin tưởng với người có đạo; e ngại tiếp xúc, gặp gỡ, đối thoại với chức sắc, chức việc, tín đồ, người có uy tín để phục vụ công tác vận động, đoàn kết, tập hợp các tôn giáo.

Các cơ quan chuyên môn chưa theo sát tình hình và chủ động tham mưu cụ thể hóa quan điểm, chính sách về tôn giáo, về vận động, đoàn kết và phát huy vai trò tích cực của các tôn giáo. Cơ quan truyền thông chưa phát huy vai trò trong việc đăng tải các chuyên mục, bài viết về tổ chức, cá nhân, chức sắc, chức việc và tín đồ các tôn giáo là điển hình trong tham gia cùng cấp ủy, chính quyền, Mặt trận thực hiện chủ trương của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước để tạo sức lan tỏa và định hướng về nhận thức, tư tưởng cho nhân dân nói chung và chức sắc, tín đồ tôn giáo nói riêng để tạo sự đồng thuận, đoàn kết các tôn giáo trong khối đại đoàn kết dân tộc.

Chưa có sự phân công chủ trì thực hiện; công tác phối hợp giữa Mặt trận, các đoàn thể chính trị - xã hội với chính quyền, các ban ngành liên quan và các địa phương trong xây dựng, quản lý, vận động, đoàn kết và phát huy vai trò tích cực các tôn giáo chưa chặt chẽ. Phương thức, nội dung tuyên truyền, vận động chưa phong phú, chưa thu hút được nhiều chức sắc, tín đồ tham gia. Công tác phát triển đảng viên và phát huy vai trò của đảng viên là người có đạo chưa được quan tâm thực hiện. Công tác quản lý nhà nước về văn hóa, nghệ thuật, tín ngưỡng, tôn giáo có nơi chưa được tăng cường.

Công tác vận động, đoàn kết và phát huy vai trò tích cực của các tôn giáo là nhiệm vụ thường xuyên, liên tục và lâu dài trong khi đó đội ngũ cán bộ còn bất cập, nhất là cơ sở; số lượng cán bộ làm công tác tôn giáo còn ít so với tỷ lệ tín đồ tôn giáo của tỉnh; chưa thật sự tâm huyết và có uy tín với tổ chức, cá nhân tôn giáo; một số cán bộ, công chức là đảng viên có tôn giáo chưa nhiệt tình và tham gia thực hiện thêm nhiệm vụ để vận động, đoàn kết các tôn giáo.

Một số chức sắc, tín đồ tôn giáo còn tư tưởng mặc cảm, dè dặt, ít cởi mở khi tiếp xúc với cán bộ cơ quan Nhà nước, chưa thật sự nhiệt huyết, tích cực tham gia các phong trào thi đua yêu nước của địa phương. Ngoài ra, còn có sự cản trở của một bộ phận chức sắc trong một số tổ chức giáo hội, cùng với sự ràng buộc của giáo lý, giáo luật tôn giáo. Sự tác động mặt trái của cơ chế thị trường, cơ chế lợi

ích, ảnh hưởng đan xen thông qua nhiều mối quan hệ và thông tin đa chiều trong xu thế hội nhập, toàn cầu hóa hiện nay.

3. Một số bài học kinh nghiệm

Một là, các cấp ủy đảng, chính quyền, Mặt trận và các đoàn thể chính trị - xã hội cần nhận thức đúng đắn về vai trò, vị trí, tầm quan trọng của công tác vận động, đoàn kết và phát huy vai trò tích cực của các tôn giáo trong tình hình mới. Đảm bảo sự thống nhất trong lãnh đạo, chỉ đạo, quản lý, điều hành và tổ chức triển khai thực hiện công tác vận động, đoàn kết và phát huy vai trò của các tôn giáo, là trách nhiệm của cả hệ thống chính trị đặt dưới sự lãnh đạo chỉ đạo trực tiếp của cấp ủy, tổ chức đảng gắn với trách nhiệm của người đứng đầu.

Hai là, luôn xác định công tác vận động, đoàn kết và phát huy vai trò của các tôn giáo là một trong những nội dung quan trọng để tạo nên tinh thần đoàn kết toàn dân tộc, chống lại âm mưu chia rẽ khối đại đoàn kết toàn dân của các thế lực thù địch. Thường xuyên đối thoại, lắng nghe ý kiến của chức sắc, chức việc các tôn giáo để kịp thời định hướng, tháo gỡ những vướng mắc trong tôn giáo.

Ba là, thường xuyên chăm lo, xây dựng, củng cố hệ thống chính trị cơ sở. Chú trọng đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ làm công tác dân vận, mặt trận, dân tộc, tôn giáo. Tăng cường xây dựng hệ thống chính trị vững mạnh trong vùng tôn giáo.

Bốn là, giải quyết kịp thời những kiến nghị, đề xuất chính đáng, hợp pháp của chức sắc, chức việc, nhà tu hành, tín đồ các tôn giáo và những khó khăn, vướng mắc trong hoạt động của lực lượng cốt cán; tạo điều kiện thuận lợi cho chức sắc, chức việc, tín đồ hoạt động tôn giáo theo quy định của pháp luật; quan tâm thăm hỏi, động viên kịp thời; bồi dưỡng nhận thức chính trị, chăm lo đời sống vật chất, tinh thần cho cốt cán tôn giáo.

Năm là, trong xử lý, giải quyết các vụ việc phức tạp liên quan đến tôn giáo phải thận trọng, linh hoạt, tạo sự thống nhất trong nhận thức, phương pháp giải quyết “*dùng tôn giáo để giải quyết vấn đề tôn giáo*”, lấy công tác vận động, thuyết phục là chính thông qua lực lượng cốt cán; tránh tư tưởng chủ quan, nóng vội. Đội ngũ cán bộ làm công tác tôn giáo các cấp phải nâng cao nhận thức, năng lực chính trị, chuyên môn, nghiệp vụ và am hiểu về tôn giáo; thường xuyên tiếp cận với chức sắc, tín đồ các tôn giáo, nắm bắt thông tin và tham mưu xử lý kịp thời các vụ việc liên quan đến tôn giáo.

Phần thứ ba

QUAN ĐIỂM, MỤC TIÊU, NHIỆM VỤ VÀ GIẢI PHÁP TĂNG CƯỜNG VẬN ĐỘNG, ĐOÀN KẾT VÀ PHÁT HUY VAI TRÒ TÍCH CỰC CỦA CÁC TÔN GIÁO Ở TỈNH TA HIỆN NAY

I- DỰ BÁO TÌNH HÌNH TÔN GIÁO

Tại Đắk Lắk, với sự cộng đồng trách nhiệm của cả hệ thống chính trị đặt dưới sự lãnh đạo chỉ đạo sát sao của Ban Thường vụ Tỉnh ủy, sự chủ động tham mưu của cơ quan chuyên môn, sự tích cực tuyên truyền vận động của Mặt trận, các tổ chức chính trị - xã hội, cùng với sự hợp tác của các tổ chức tôn giáo, tình hình an ninh trong lĩnh vực tín ngưỡng, tôn giáo sẽ được giữ vững, không để xảy ra tình huống đột xuất, bất ngờ; các tôn giáo sinh hoạt đan xen và hòa đồng. Tuy nhiên, tình hình thế giới và khu vực tiếp tục có những diễn biến phức tạp, tiềm ẩn nhiều yếu tố gây mất ổn định sẽ tác động đến an ninh trật tự, an ninh tôn giáo trên cả nước nói chung và tỉnh Đắk Lắk nói riêng. Một số đối tượng FULRO lưu vong mặc dù đang gặp khó khăn nhất định nhưng vẫn tiếp tục tăng cường móc nối, liên lạc, chỉ đạo phát triển lực lượng cơ sở ngầm, lợi dụng một số phần tử bất mãn trong tôn giáo lôi kéo tín đồ tham gia các hoạt động chống phá, các tổ chức chính trị phản động mang màu sắc tín ngưỡng, tôn giáo trái pháp luật với phương thức, thủ đoạn ngày càng tinh vi, mở rộng trên không gian mạng Internet... Bên cạnh đó, xu hướng của các tôn giáo là tăng cường hoạt động tranh thủ, gây ảnh hưởng để phát triển nhanh về số lượng tín đồ, chức sắc và cơ sở tôn giáo. Bên cạnh những đóng góp tích cực, tôn giáo cũng ẩn chứa những yếu tố có thể chi phối, tác động mạnh đến các lĩnh vực của đời sống xã hội và an ninh chính trị. Do đó, cấp ủy, chính quyền, Mặt trận, các đoàn thể - chính trị các cấp trên địa bàn tỉnh cần thực hiện nhiều giải pháp nhằm tăng cường công tác vận động, đoàn kết và phát huy vai trò tích cực của các tôn giáo trong tình hình mới để giữ vững ổn định tình hình an ninh chính trị, trật tự an toàn, phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh Đắk Lắk.

II- QUAN ĐIỂM VÀ MỤC TIÊU CỦA ĐỀ ÁN

1. Quan điểm

Để tăng cường công tác vận động, đoàn kết và phát huy vai trò tích cực của các tôn giáo trên địa bàn tỉnh trong tình hình hiện nay, hệ thống chính trị các cấp cần tiếp tục quán triệt đầy đủ các quan điểm, nguyên tắc về đoàn kết các tôn giáo trong khối đại đoàn kết các dân tộc theo tinh thần Nghị quyết số 23-NQ/TW, ngày 12/3/2003 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khoá IX) về *phát huy sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc vì "Dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng, dân chủ, văn minh"*, Nghị quyết số 25-NQ/TW, ngày 12/3/2002 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa IX về *"công tác tôn giáo"* và Nghị quyết Đại hội lần thứ XIII của Đảng về đại đoàn kết toàn dân tộc: *"Vận động, đoàn kết, tập hợp các tổ chức tôn giáo, chức sắc, tín đồ sống "tốt đời, đẹp đạo", đóng góp tích cực cho công cuộc xây dựng*

và bảo vệ Tổ quốc. Bảo đảm cho các tổ chức tôn giáo hoạt động theo quy định pháp luật và hiến chương, điều lệ được Nhà nước công nhận. Phát huy những giá trị văn hóa, đạo đức tốt đẹp và nguồn lực của các tôn giáo cho sự nghiệp phát triển đất nước. Cương quyết đấu tranh và xử lý nghiêm minh những đối tượng lợi dụng tôn giáo chống phá Đảng, Nhà nước, chế độ xã hội chủ nghĩa; chia rẽ, phá hoại đoàn kết tôn giáo và khối đại đoàn kết toàn dân tộc”, cụ thể như sau:

1.1. Đồng bào các tôn giáo là bộ phận quan trọng của khối đại đoàn kết toàn dân tộc. Đoàn kết giữa người có tôn giáo với người không có tôn giáo, đoàn kết giữa các tôn giáo với nhau, đoàn kết nội bộ trong các tôn giáo. Thực hiện đoàn kết các tôn giáo là yêu cầu có tính cấp bách và chiến lược, đảm bảo cho việc xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân tộc. Phát huy chủ nghĩa yêu nước, ý thức độc lập dân tộc, tinh thần tự lực, tự cường xây dựng đất nước và ý thức trách nhiệm công dân của chức sắc, nhà tu hành, tín đồ các tôn giáo. Xóa bỏ mặc cảm, định kiến, phân biệt đối xử, xây dựng tinh thần cởi mở, tin cậy lẫn nhau, cùng hướng tới tương lai để tăng cường vận động và phát huy đoàn kết các tôn giáo.

1.2. Đảm bảo sự lãnh đạo của Đảng, sự quản lý của Nhà nước và sức mạnh của hệ thống chính trị, đặc biệt là vai trò của dân vận, Mặt trận, các đoàn thể chính trị - xã hội trong công tác vận động, đoàn kết và phát huy vai trò tích cực của các tôn giáo. Nâng cao trách nhiệm người đứng đầu tổ chức đảng, chính quyền, Mặt trận, đoàn thể chính trị - xã hội các cấp và người đứng đầu các tổ chức tôn giáo trong vận động và phát huy đoàn kết các tôn giáo.

1.3. Thực hiện nhất quán chính sách tôn trọng và bảo đảm quyền tự do tín ngưỡng và tự do không tín ngưỡng tôn giáo, theo hoặc không theo tôn giáo của mọi người, quyền sinh hoạt tôn giáo bình thường theo pháp luật. Chăm lo và bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của đồng bào các tôn giáo theo quy định của pháp luật. Thực hiện hài hòa lợi ích tôn giáo và lợi ích chung của xã hội; gắn kết giữa nhu cầu phát triển bình thường của các tôn giáo với nhiệm vụ xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới.

1.4. Phát huy những giá trị văn hóa, đạo đức tốt đẹp và nguồn lực của các tôn giáo trong xây dựng, phát triển và bảo vệ đất nước. Đẩy mạnh các phong trào thi đua yêu nước trong vùng đồng bào có đạo. Phát huy quyền làm chủ của đồng bào tôn giáo thông qua Mặt trận và các đoàn thể chính trị - xã hội. Hỗ trợ, thúc đẩy các xu hướng tiến bộ, dân chủ trong đường hướng hoạt động của tôn giáo.

1.5. Phân công rõ trách nhiệm, phù hợp với chức năng, nhiệm vụ của từng cơ quan, tổ chức, cá nhân trong hệ thống chính trị và có chế độ chính sách cụ thể để thực hiện công tác vận động, đoàn kết các tôn giáo.

1.6. Nghiêm cấm lợi dụng các vấn đề dân tộc, tín ngưỡng, tôn giáo để hoạt động trái với thuần phong mỹ tục, trái với các quy định của pháp luật. Chủ động, kịp thời đấu tranh làm thất bại mọi âm mưu, hoạt động của các thế lực thù địch, phân tử xấu lợi dụng vấn đề tín ngưỡng, tôn giáo để kích động chia rẽ khối đại đoàn kết toàn dân tộc.

2. Mục tiêu

2.1. Tăng cường tuyên truyền, vận động chức sắc, tín đồ các tôn giáo trên địa bàn tỉnh hiểu rõ chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về tín ngưỡng tôn giáo; hiểu rõ về quyền và nghĩa vụ của công dân đối với đất nước. Thực hiện đoàn kết tôn giáo trong khối đại đoàn kết toàn dân tộc, từ đó tích cực tham gia xây dựng và phát triển tỉnh Đắk Lắk.

2.2. Huy động các nguồn lực, đóng góp thiết thực của tôn giáo trong phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội. Phát huy những giá trị văn hóa, đạo đức tốt đẹp của tôn giáo. Phát huy điểm tương đồng của các tôn giáo với thực hiện các chủ trương của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước và các phong trào thi đua do Mặt trận, đoàn thể chính trị - xã hội các cấp phát động.

2.3. Tuyên truyền, vận động các tôn giáo hoạt động tuân thủ pháp luật, thực hiện tốt đường hướng hành đạo tiến bộ, tôn giáo gắn bó đồng hành cùng dân tộc, sống “*tốt đời, đẹp đạo*”, đấu tranh ngăn chặn âm mưu và hoạt động lợi dụng dân tộc, tôn giáo gây mất trật tự an toàn xã hội, chia rẽ khối đại đoàn kết toàn dân tộc. Không để phát sinh điểm nóng liên quan đến tôn giáo ở các địa phương.

2.4. Phát huy tốt vai trò của cán bộ, đảng viên có tôn giáo trong hệ thống chính trị; các tổ chức, cá nhân chức sắc, chức việc, nhà tu hành, tín đồ tôn giáo, nhất là vai trò của cốt cán phong trào và người tiêu biểu các tôn giáo trong vận động, phát huy đoàn kết các tôn giáo.

2.5. Phát huy vai trò làm chủ của đồng bào các tôn giáo, tạo khuôn khổ pháp lý đề đồng bào các tôn giáo tham gia hoạt động giám sát và phản biện xã hội do Mặt trận, các đoàn thể chính trị - xã hội chủ trì và tích cực tham gia các công việc chung của xã hội, góp phần xây dựng và phát triển tỉnh Đắk Lắk. Thực hiện tốt phương châm “dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra, dân giám sát, dân hưởng thụ” trong vùng đồng bào có đạo.

III- NHIỆM VỤ, GIẢI PHÁP

1. Nhóm nhiệm vụ, giải pháp về cơ chế, chính sách

- Tập trung triển khai thực hiện hiệu quả các chương trình phát triển kinh tế - xã hội ở vùng có đông người dân theo tôn giáo; thực hiện tốt đoàn kết tôn giáo, đoàn kết lương giáo góp phần tạo nên sức mạnh, đoàn kết toàn dân tộc”; xử lý nghiêm các hành vi lợi dụng tôn giáo vi pháp pháp luật; tiếp tục đẩy mạnh cuộc vận động “toàn dân đoàn kết xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh”, phong trào thi đua “đoàn kết sáng tạo, nâng cao năng suất, chất lượng, hiệu quả, hội nhập quốc tế”, phong trào “Cả nước chung tay vì người nghèo không để ai bị bỏ lại phía sau” và các phong trào thi đua yêu nước trong vùng có đạo; cải thiện và nâng cao đời sống vật chất, tinh thần của nhân dân, của đồng bào các tôn giáo. Thường xuyên quan tâm xây dựng mối quan hệ gắn bó, hài hòa, củng cố niềm tin của chức sắc, nhà tu hành và tín đồ tôn giáo đối với Đảng, Nhà nước.

- Sử dụng tổng hợp các phương thức tác động phù hợp, nhìn nhận khách quan những tác động của tôn giáo đối với xã hội, cả tác động tích cực, tiêu cực, không để cao quá mức cũng không phủ nhận sự đóng góp của các tôn giáo.

- Giữ gìn và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc của tín đồ theo tôn giáo; truyền thống thờ cúng tổ tiên, tôn vinh và nhớ ơn những người có công với Tổ quốc, dân tộc và nhân dân; tôn trọng tín ngưỡng, tôn giáo truyền thống của đồng bào các dân tộc thiểu số và đồng bào tôn giáo.

- Phát huy điểm tương đồng của các tôn giáo với việc thực hiện các chủ trương của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước và các phong trào thi đua yêu nước do Mặt trận, đoàn thể chính trị - xã hội phát động. Định kỳ sơ kết, tổng kết, phát hiện, biểu dương, khen thưởng kịp thời và nhân rộng các cá nhân, tổ chức tích cực trong đồng bào các tôn giáo.

- rà soát, sửa đổi, bổ sung, hoàn thiện các văn bản quy phạm pháp luật có liên quan đến tôn giáo; tạo điều kiện thuận lợi để các tôn giáo sử dụng nguồn lực của mình tham gia các hoạt động an sinh xã hội, từ thiện nhân đạo, xã hội hóa y tế, giáo dục, bảo trợ xã hội, dạy nghề, bảo vệ môi trường và ứng phó với biến đổi khí hậu... góp phần tham gia xây dựng và phát triển tỉnh Đắk Lắk.

2.2. Nhóm giải pháp về tổ chức, trách nhiệm của các cơ quan trong hệ thống chính trị

- Tăng cường sự lãnh đạo của cấp ủy, nâng cao hiệu lực, hiệu quả công tác quản lý Nhà nước về công tác tôn giáo. Nâng cao chất lượng, đảm bảo số lượng cán bộ làm công tác tôn giáo của Đảng, Nhà nước, Mặt trận và đoàn thể chính trị - xã hội các cấp. Xây dựng chương trình công tác tôn giáo sát với tình hình địa phương, tổ chức nhiều hội nghị chuyên đề về công tác tôn giáo với sự tham gia của lãnh đạo cấp ủy, chính quyền, Mặt trận và các đoàn thể chính trị - xã hội hàng năm ở cấp tỉnh, huyện.

- Tạo điều kiện cho các tổ chức tôn giáo sinh hoạt đúng quy định của pháp luật; chủ động tổ chức đối thoại, lắng nghe ý kiến phản ánh, giúp đỡ, giải quyết các nhu cầu hoạt động tín ngưỡng, tôn giáo, tâm linh đúng trình tự quy định của pháp luật, đồng thời chủ động phòng ngừa, kiên quyết đấu tranh với những hành vi lợi dụng tín ngưỡng, tôn giáo để chia rẽ, phá hoại khối đại đoàn kết toàn dân tộc. Nâng cao năng lực, hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước về tôn giáo.

- Xây dựng hệ thống chính trị ở cơ sở vững mạnh, nhất là ở các địa phương có đông đồng bào tôn giáo; quan tâm đến công tác phát triển đảng viên đối với người theo tôn giáo và phát huy vai trò của đảng viên là tôn giáo thông qua việc giao nhiệm vụ và quản lý tốt đảng viên sinh hoạt đảng.

- Tiếp tục thực hiện tốt việc xây dựng và phát huy vai trò của lực lượng cốt cán phong trào và cốt cán đặc thù trong tôn giáo. Lựa chọn, bồi dưỡng, sử dụng và phát huy vai trò của cốt cán tôn giáo; thực hiện các chính sách đối với cốt cán để các ngành chức năng có liên quan làm tốt công tác này.

- Phát huy vai trò, trách nhiệm của Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội, tổ chức xã hội đối với công tác tôn giáo.

+ Mặt trận Tổ quốc các cấp làm tốt vai trò chủ trì, phối hợp với các cơ quan của Đảng, Nhà nước, các tổ chức chính trị - xã hội trong việc vận động, tập hợp chức sắc, nhà tu hành và xây dựng cốt cán phong trào trong các tôn giáo. Định kỳ chủ trì phối hợp tổ chức gặp gỡ, đối thoại để người đứng đầu cấp ủy, chính quyền, Mặt trận trao đổi, lắng nghe tâm tư, nguyện vọng chính đáng và các đề xuất, kiến nghị của tổ chức và đồng bào các tôn giáo; kịp thời thông tin, tuyên truyền các chủ trương, chính sách pháp luật đến các tổ chức, cá nhân tôn giáo.

+ Tăng cường tập hợp các tổ chức tôn giáo đã cấp phép hoạt động và được công nhận tham gia làm thành viên của Mặt trận; thu hút các cá nhân tiêu biểu tôn giáo tham gia Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, ban chấp hành các đoàn thể chính trị - xã hội, tổ chức xã hội và cơ quan dân cử ở các cấp với số lượng, cơ cấu phù hợp.

+ Xây dựng và ký kết chương trình phối hợp phát huy vai trò của tôn giáo tham gia các hoạt động an sinh xã hội, y tế, giáo dục, bảo trợ xã hội, dạy nghề... giữa Mặt trận, đoàn thể chính trị - xã hội, cơ quan Nhà nước các cấp với các tổ chức tôn giáo, tổ chức tôn giáo trực thuộc.

+ Duy trì, đẩy mạnh và nhân rộng các mô hình, điển hình tiêu biểu thực hiện tốt các phong trào thi đua yêu nước, các cuộc vận động trong tôn giáo gắn với xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh và giảm nghèo bền vững.

+ Thực hiện quyền làm chủ của đồng bào có đạo thông qua vai trò giám sát và phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và tổ chức chính trị - xã hội các cấp trong công tác tôn giáo.

+ Vận động đoàn kết nhân dân, chức sắc, chức việc, nhà tu hành, tín đồ các tôn giáo giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc, tích cực tham gia xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Thông qua vai trò của Mặt trận, tăng cường phát huy vai trò của các tổ chức tôn giáo tham gia tập hợp, đoàn kết đồng bào Việt Nam có tín ngưỡng, tôn giáo ở nước ngoài.

- Đối với các địa phương có đông đồng bào theo tôn giáo (thành phố Buôn Ma Thuột, thị xã Buôn Hồ, huyện Cư Kuin, Cư M'gar, Krông Ana...) tăng cường công tác vận động, đoàn kết các tôn giáo gắn với việc thực hiện tốt các chính sách dân tộc, tôn giáo. Đặc biệt, đối với các địa phương xảy ra tình trạng mất đoàn kết trong nội bộ của tôn giáo cần có giải pháp cụ thể để tăng cường đoàn kết các chức sắc, tín đồ trong tôn giáo (Phật giáo, Tin lành).

- Phát huy vai trò của các cơ quan báo chí, các loại hình văn hóa, nghệ thuật, mặt tích cực của các trang mạng xã hội,... trong việc định hướng tư tưởng nhằm thực hiện tốt công tác vận động, đoàn kết các tôn giáo. Chủ động thông tin tuyên truyền về tình hình các tôn giáo, đoàn kết tôn giáo và những đóng góp của tôn giáo trong xây dựng và bảo vệ Tổ quốc với các cơ quan ngoại giao, tổ chức quốc tế đứng chân trên địa bàn tỉnh. Tăng cường chuyên trang, chuyên mục và đăng tải nhiều tin bài tích cực về gương tốt, người tốt, việc tốt của các tổ chức, cá nhân tôn giáo; phân

tích, ủng hộ đường hướng hành đạo tiên bộ của các tổ chức giáo hội nhằm lấn át các tin bài xấu.

- Đổi mới công tác thông tin tuyên truyền gắn với phát huy thế mạnh, mặt tích cực của các tôn giáo cùng tham gia hoạt động an sinh xã hội, từ thiện nhân đạo, bảo vệ môi trường và ứng phó với biến đổi khí hậu, xã hội hóa y tế, giáo dục, bảo trợ xã hội, dạy nghề...; tôn vinh, biểu dương, quảng bá các kinh nghiệm, sáng kiến, các hoạt động tích cực, tiêu biểu, điển hình của tôn giáo ở các địa phương nhằm tập hợp, đoàn kết, phát huy sức mạnh tổng hợp của các tôn giáo trong xây dựng và phát triển tỉnh Đắk Lắk

- Tổ chức bồi dưỡng nghiệp vụ cho người làm công tác truyền thông tôn giáo, trang bị, cập nhật thường xuyên những kiến thức cơ bản về tôn giáo, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về tôn giáo và những nghiệp vụ, kỹ năng viết tin bài trên Internet, định hướng thông tin và dư luận xã hội.

2.3. Nhóm giải pháp đối với công tác nội bộ các tổ chức tôn giáo

- Giáo dục, bồi dưỡng lòng yêu nước, truyền thống nhân văn tốt đẹp, ý thức tự tôn dân tộc và trách nhiệm, nghĩa vụ công dân cho các tổ chức, cá nhân tôn giáo, gắn với tuyên truyền nâng cao ý thức thực thi pháp luật của chức sắc, chức việc, nhà tu hành, tín đồ tôn giáo. Kịp thời phát hiện, biểu dương, khen thưởng cán bộ, đảng viên, chức sắc, nhà tu hành, tín đồ các tôn giáo thực hiện tốt chính sách đại đoàn kết toàn dân tộc, chính sách tôn giáo của Nhà nước.

- Các huyện, thị, thành ủy tập trung giải quyết dứt điểm các vụ việc khiếu kiện có liên quan đến tôn giáo, nhất là những vụ việc tồn đọng kéo dài, cụ thể là các vụ việc có liên quan đến đất đai, cơ sở tôn giáo theo đúng quy định của pháp luật. Đẩy mạnh việc rà soát, thống kê, phân loại đất đang sử dụng cho sinh hoạt tín ngưỡng, tôn giáo; xây dựng tiêu chuẩn, định mức đối với cơ sở tôn giáo xây dựng mới.

- Tạo điều kiện, hỗ trợ và giúp đỡ Ủy ban Đoàn kết Công giáo Việt Nam, Ban Trị sự Phật giáo, Ban Đại diện Tin lành, Hội thánh Cao đài hoạt động hiệu quả để tập hợp, đoàn kết chức sắc, tín đồ tôn giáo. Phát huy vai trò của các tổ chức, chức sắc, nhà tu hành các tôn giáo tham gia tuyên truyền vận động, đồng bào các tôn giáo xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, gắn bó đồng hành cùng dân tộc, thực hiện phương châm sống "Tốt đời, đẹp đạo".

- Vận động các tổ chức tôn giáo thực hiện đoàn kết nội bộ; nêu cao vai trò trách nhiệm xã hội đối với đất nước, nhất là trách nhiệm hướng dẫn chức sắc, nhà tu hành, tín đồ thực hiện sinh hoạt tôn giáo đúng pháp luật, phù hợp với điều kiện của từng địa phương. Quy định việc các tổ chức tôn giáo, tổ chức tôn giáo trực thuộc treo cờ Tổ quốc tại các cơ sở tôn giáo.

- Cương quyết đấu tranh, ngăn chặn kịp thời các âm mưu, thủ đoạn lợi dụng tín ngưỡng, tôn giáo làm tổn hại đến lợi ích của quốc gia, gây chia rẽ khối đại đoàn kết toàn dân tộc.

- Khắc phục tư tưởng chỉ chăm lo lợi ích của tôn giáo mình, coi nhẹ hoặc thoái thác trách nhiệm đối với lợi ích chung của xã hội; chỉ coi trọng giáo quyền, giáo luật mà coi nhẹ pháp luật nhà nước; lợi dụng chính sách tôn giáo của Nhà nước để đòi hỏi thái quá cho lợi ích của tôn giáo.

- Cấp ủy, chính quyền và Mặt trận các cấp hỗ trợ thúc đẩy các tôn giáo tự chân chính, khắc phục các xu hướng tiêu cực trong hành đạo theo quan điểm lấy tôn giáo giải quyết vấn đề tôn giáo.

Phần thứ tư TỔ CHỨC THỰC HIỆN

I- TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Lộ trình thực hiện

- Năm 2021: Xây dựng kế hoạch và các văn bản hướng dẫn, chỉ đạo tổ chức triển khai thực hiện đề án.

- Năm 2022 đến năm 2025: Tổ chức thực hiện các nhiệm vụ, giải pháp của đề án; sơ kết, tổng kết đánh giá kết quả thực hiện đề án, triển khai nhiệm vụ những năm tiếp theo.

2. Tổ chức thực hiện

2.1. Ban Thường vụ Tỉnh ủy trực tiếp lãnh đạo, chỉ đạo việc tổ chức triển khai thực hiện đề án; các đồng chí Ủy viên Ban Thường vụ chỉ đạo, đôn đốc, kiểm tra việc triển khai thực hiện đề án theo lĩnh vực, đơn vị, địa bàn phụ trách.

2.2. Các cơ quan tham mưu, giúp việc Tỉnh ủy:

- Ban Dân vận Tỉnh ủy chủ trì tham mưu Ban Thường vụ Tỉnh ủy theo dõi, đôn đốc, giám sát và phối hợp sơ, tổng kết việc thực hiện đề án.

- Ban Tổ chức Tỉnh ủy tiếp tục quan tâm thực hiện công tác phát triển đảng đối với quần chúng có tôn giáo; phối hợp quản lý, phát huy tốt vai trò của đảng viên là cán bộ, viên chức có tôn giáo trong công tác vận động, đoàn kết các tôn giáo trên địa bàn tỉnh.

- Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy phối hợp với Báo Đắk Lắk, Sở Thông tin truyền thông, Đài phát thanh truyền hình tỉnh có kế hoạch thực hiện nhóm giải pháp về tổ chức, trách nhiệm của các cơ quan trong hệ thống chính trị nhằm định hướng về nhận thức, tư tưởng trong nhân dân nói chung và chức sắc, tín đồ tôn giáo nói riêng để tạo sự đồng thuận, đoàn kết và phát huy vai trò tích cực của các tôn giáo trong khối đại đoàn kết dân tộc.

- Văn phòng Tỉnh ủy phối hợp với UBND tỉnh đảm bảo kinh phí để tổ chức triển khai thực hiện đề án.

2.3. Ủy ban Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội tỉnh tổ chức tuyên truyền, quán triệt đề án đến cán bộ, đảng viên, đoàn viên, hội viên và cốt cán phong trào trong tôn giáo để tạo sự đồng thuận, thống nhất về nhận thức và hành động. Xây dựng kế hoạch tổ chức triển khai thực hiện đề án; đồng thời, phối hợp sơ kết, tổng kết việc tổ chức triển khai thực hiện các mục tiêu và nhiệm vụ, giải pháp của đề án gửi về Ban Thường vụ Tỉnh ủy (qua Ban Dân vận Tỉnh ủy) để phục vụ công tác đánh giá kết quả thực hiện đề án của tỉnh.

2.4. Ban Cán sự đảng UBND tỉnh lãnh đạo UBND tỉnh chỉ đạo các cơ quan, đơn vị: Sở Nội vụ - Ban Tôn giáo tỉnh, Sở Tài nguyên Môi trường, Sở Xây dựng, Công an, Quân sự, Biên phòng; Sở Thông tin truyền thông, Sở Văn hóa Thể thao và Du lịch xây dựng kế hoạch cụ thể để tổ chức thực hiện hiệu quả đề án; đồng thời, sơ kết, tổng kết việc tổ chức triển khai thực hiện các mục tiêu và nhiệm vụ, giải pháp của đề án gửi về Ban Thường vụ Tỉnh ủy (qua Ban Dân vận Tỉnh ủy) nhằm phục vụ công tác đánh giá kết quả thực hiện đề án của tỉnh.

2.5. Các huyện, thị, thành ủy; đảng ủy trực thuộc tổ chức phổ biến, quán triệt đề án đến cán bộ, đảng viên; đồng thời lãnh đạo chỉ đạo tổ chức đảng, cấp ủy, Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội căn cứ đề án xây dựng kế hoạch tổ chức triển khai thực hiện.

2.6. UBND tỉnh bố trí ngân sách cho các cơ quan, tổ chức trong hệ thống chính trị thực hiện công tác vận động, đoàn kết và phát huy vai trò tích cực của các tôn giáo. Tiếp tục hoàn thiện hệ thống chính sách, pháp luật để phát huy tốt vai trò các tôn giáo tham gia xã hội hóa các hoạt động y tế, giáo dục, bảo trợ xã hội, dạy nghề, an sinh xã hội.

Nội nhân:

- Ban Dân vận Tỉnh ủy (báo cáo),
- Ban Cán sự đảng UBND tỉnh,
- Các cơ quan tham mưu, giúp việc Tỉnh ủy,
- Ban Cán sự đảng UBND tỉnh,
- Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam,
- các đoàn thể chính trị - xã hội tỉnh,
- Các huyện, thị, thành ủy; đảng ủy trực thuộc Tỉnh ủy,
- Công an, Quân sự, Biên phòng,
- Sở Nội vụ, Sở Tài nguyên môi trường, Sở Xây dựng, Sở Thông tin truyền thông và Sở Văn hóa Thể thao Du lịch.
- Các đ/c Ủy viên Ban Thường vụ Tỉnh ủy,
- Lưu VPTU.

T/M BAN THƯỜNG VỤ